



KUNSTEN Å SIKRE EN KIRKE

Hva er god brannsikring?

Kulturrådets sikringsseminar 2015 Stavanger

KAs sikringsarbeid

Ingrid Staurheim

Hvem er KA kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon?

- ☐ Medlemsorganisasjon for de kirkelige fellelrådene (430 FR)
- ☐ Egen kirkebyggavdeling som jobber med fagområdene: Byggforvaltning, kulturminner/arkitektur, sikring og energisparing.
- ☐ Kurs- og kompetansevirksomhet
- ☐ Kirkebyggfeltet får mer og mer fokus

Hvem eier kirkebyggene?

- ☐ Soknet eier de 1620 kirkebyggene som er kirke etter §17 i kirkeloven.
- ☐ To organer opptrer på vegne av soknet:
 - Fellesrådet: ansvar for drift- og vedlikehold av kirkebygning og inventar. Kirkevergen er daglig leder og har ansvaret for sikkerheten. (Medlem i KA)
 - Menighetsrådet og presten har ansvaret for innhold i den kirkelige aktiviteten.



Hva er et kirkebygg?

- Et forsamlingslokale for gudsdyrkelse
- 1600 kirkebygg i Norge (Kirkeloven § 17)
- Ca 1000 er fredet eller vernet.
- Ca 200 fra middelalderen. 150 steinkirker og ca 50 trekirker, der av 28 stavkirker.
- Av totalen er ca 1050 er trekirker



Brannsikkerhet



Brann rammer ikke bare bygninger, men
også mennesker og samfunn





Hvordan
forebygge?

HVA ER TRUSSELEN?

- Inngangsspørsmålet bør være:

HVA ER TRUSSELEN?

- Hva vet vi om trusselen?
- Hva vet vi ikke som vi må få kunnskap om?
- Hva vet andre – hvilken instanser sitter på kunnskap?

Brannårsaker

Elektriske og andre branner

– ikke bevisst utført

- Gammelt og dårlig vedlikeholdt el-nett, og annet elektrisk utstyr.
- Lite helhetlig rutiner ved egenkontroll.
- For liten bevissthet og kunnskap hos hele personalet.

Påsatte branner

– bevisst utført

Kriminell handling

- Søppelcontainere i plast
- Høyt gress rundt kirkebygget
- Gjenstander, skrot og lignende rundt kirkebygget som kan brukes til påtenning
- Dårlige låser, slik at påtenningen kan skje innenfra
- Holdningsskapende arbeid

Brannutvikling og utfordringer

- Tørre og luftige trekonstruksjoner bidrar til en rask brannutvikling både ved brannstart innvendig og utvendig.
- Høyt tårn og åpning mellom tårnrom og loft gir brannen en god lufting og en rask utvikling.
- Over 50 % av brannene skyldes påtenning fra utsiden.
- Sentralisering av brannvesen – lang innsatstid
- Mange kirkebygg kan være vanskelig tilgjengelig med brannbiler

Tilgang til kirkebygget - innsatsplan

- Brannvesenet skal utarbeide en innsatsplan i forhold til slukking av brann i kirkebyggene.
- Det er viktig med et samarbeid med kirkeforvalterne. Sentrale avklaringer:

Hvordan er tilgjengeligheten til bygget?

- Eks gamle graver inntil kirkemur og trange porter,
- Det kan også være vanskelig med slukking på loft og tårn.

Hvor raskt kan brannvesenet være på stedet?

- Hvor mange og type mannskap (eks røykdykkere)
- Har de stigebiler – når de opp til tårn og loft?

Hvor mye vann er tilgjengelig?

- På stedet
- Brannvesenets biler?
- Hvor lang tid tar det å fremskaffe vann og hvor stor er slökkemuligheten



HVORDAN IMØTESE TRUSSELEN?

Hvilke tiltak trengs?

Hva finnes som andre har utarbeidet?

Samarbeid med sentrale instanser – hvilke instanser har samme utfordring, og hvilke instanser er det som jobber med utfordringene?

Få oversikt over eget objekt, dokumentasjon og en god struktur over sikringsarbeidet, organisasjonen din er viktige støttespillere.

Rekruttering og tilsetninger
Lønns- og arbeidsvilkår
Tariffavtaler
Arbeidsmiljø, sikkerhet og helse
Personalledelse og personalutvikling

Målstyring, kvalitet og evaluering
Lederutvikling og ledernettverk
Avvikling av arbeidsforhold
Kirkebygg og eiendomsforvaltning
Økonomi og administrasjon

Gravplass
Barnehage
FOU-arbeid

Kjøp av tjenester fra KA

Arbeidsliv og kirkelig virksomhet

Rådsarbeid

Arbeidsliv og kirkelig virksomhet | Kirkebygg og eiendomsforvaltning | Sikring | Brannsikring

Brannsikring



Mange branner kunne vært unngått med et bedre brannvern lokalt. Derfor legger KA vekt på å øke kompetansen til kirkeforvalterne i forhold til det forebyggende arbeidet. Kunnskapsheving er sentralt, men også ved å integrere gode rutiner i organisasjonen.

Brannårsak

Kirkebyggenes konstruksjon og materiale gjør dem sårbare overfor en brann. Dessverre ser vi ofte at et branntilløp utvikler seg raskt, og skaper en overtenning som gjør at brannvesenet ikke har mulighet til å stanse brannen. Årsakene til kirkebrannene kan grovt deles inn i to kategorier. Det elektriske anlegget samt lynnedslag står for ca 40 % av brannene. I tillegg er kirkene utsatt for påtenning, og så mye som 40 % av kirkebrannene er bevisst påsatt. KA har utarbeidet en brosjyre som omhandler hvordan en kan forebygge og begrense skader ved påsatte kirkebranner.

Innhold

1. Ansvar for brannsikkerhet
2. Tekniske tiltak
3. Organisatoriske tiltak og tilsyn
4. Dokumentasjonskrav
5. Risikovurdering
6. Maks antall personer i kirken
7. Personssikkerhet
- 7b Om beregning av tillatt antall personer (lenker til egen side)
8. Sentrale elementer i det forebyggende arbeidet
9. Store arrangement
10. Åpne kirker
11. Lysglobe
12. Evakueringsplan for verdier
13. Innsatsplan
14. Lynvern (lenker til egen side)



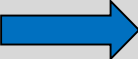
Les mer om...

- kirkesøk.no
- Vel bevert?
- Sikring
 - Brannsikring
 - Innbrudd og tyveri
- Eiendomsjuss
- Kirkebyggdatabasen
- Kunst og inventar
- Drift og vedlikehold
- Energibruk
- Bevaringsmiljø
- Kulturminner
- Universell utforming
- Nytt kirkebygg
- Kirketjenerskolen

Relaterte dokumenter

- Brannperm for dokumentasjon av sikringstiltak og rutiner
- Maks antall personer - skjema for beregning
- Maks antall personer - kommentar til bruk av

Risikoanalyse

Sannsynlighet		Konsekvens				
						
		1	2	3	4	5
		Ufarlig - Liv og helse eller kulturminner, og eller <10.000,-	Farlig - Liv og helse eller kulturminner og eller < 10-50.000,-	Kritisk - Liv og helse eller kulturminner, og eller < 50-100.000,-	Meget kritisk - Liv og helse eller kulturminner, og eller < 100- 1.000.000,-	Katastrofalt - Liv og helse eller kulturminner, og eller > enn 1.000.000,-
5	Svært sannsynlig 75 % risiko					
4	Meget sannsynlig 50 % risiko					
3	Sannsynlig 30 % risiko					
2	Mindre sannsynlig 15 % risiko					
1	Lite sannsynlig 5 % risiko					

BRANNDOKUMENTASJON FOR

Fyll inn navn på kirke

(Fyll inn navn på kirke)



KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon

Mal for brannperm utarbeidet av Norsk Brannvernforening i samarbeid med KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon



Norsk
brannvernforening

Brannverndokumentasjonen

Hva er lovpålagt?

- Brannloven krever en del dokumentasjon
- Stor vekt på rømning: hvordan lage planer som i praksis gir en effektiv rømning av alle arrangement?
- Hvordan lage gode retningslinjer og tiltak for å forebygge brann?

Hva er ikke direkte lovpålagt, men viktige ting du må tenke på selv?

- Hvordan lage planer som også kan bevare bygget?

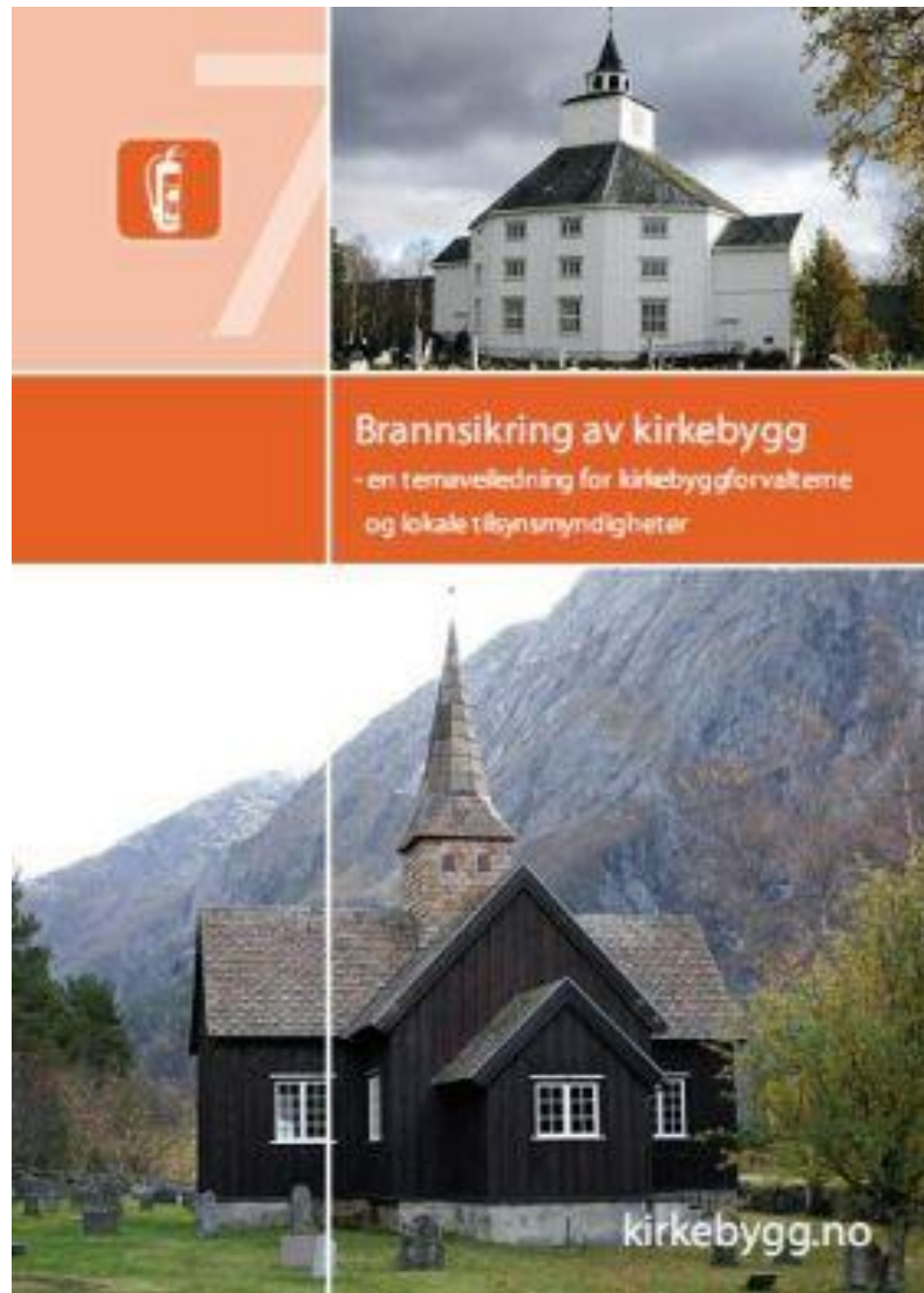
HVORDAN FOREBYGGE OG
REDUSERE SKADER VED

PÅSATTE KIRKEBRANNER?



Få til gode samarbeid lokalt

Samarbeid
RA, KA og DSB



Rollefordeling

Kirkeforvalteren

- plikter å sørge for nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann. Dvs:
 - hindre at brann oppstår
 - sikre at personer i bygningen kan rømme sikkert og effektivt i tilfelle brann
 - forhindre brannspredning
 - tilrettelegge for rask, effektiv og skånsom slukkeinnsats

Brannsikring innebærer kombinasjoner av tekniske og organisatoriske tiltak, tiltakene skal utarbeides og følges opp. Til dette trengs det en gjennomtenkt plan, hvor man blant annet har gjennomført en risikoanalyse.

Tilsynsmyndighetene

- skal etterse at kirkeforvalterne har pålagt dokumentasjon i orden, samt at følger opp de pålegg de er gitt i *brannvernloven*.

NÅR ROLLEFORDELINGEN ER TYDELIG – ER DET LETTERE Å FÅ TIL ET GODT SAMARBEID MED SENTRALE INSTANSER SOM BRANNVESEN OG POLITI

KA og RA underviser på forebyggendeutdannelsen på Brannskolen – ønsker å skape bevissthet og kjennskap til kulturminneloven og hvordan tenke brannsikkerhet i de mest sårbare byggene.

Kirkekontroll 2010 og 2014

Elektriske anlegg

- Gamle sikringsskap med skrusikringer
- Gamle kabler som er dårlig sluttet
- Dårlig branntetting
- Overspenningsfeil og jordfeil
- Overdreven bruk av skjøteledninger
- Lite "timere"/tidsur
- **LYNVERN:** 77 %, 27% Faradaysbur, 47% Franklinanlegg.
- 20% kategori 2, 5,5 % kategori 3

Brannsikkerhetstiltak

- 25 % mangler brannalarm med direktevarsling
- 11 % har automatisk slukkeanlegg
- Innsatstiden i de fleste tilfeller under 15 minutter
- 18 % har utvendig deteksjon
- Lite helhetlig brannforebyggende arbeid
- Eldste bygningene prioritert først
- Høy inventarverdi utløser ikke ekstra sikkerhet

KIRKEBYGGDATABASEN

Bokmål | Nynorsk

Bruker: Kjersti Kambestad

Logg ut

Hjelp

Søk

Fellesråd

Eiendom

Bygning

Vedlikehold

Orgel

Inventar

Energi

Kirkekontroll

Alle vedlegg

Inventarliste

Inventarinfo

Vedlegg

Rapporter

Velg kirke

Skodje kyrkje

Informasjon

Valg

skjul

Beskrivelse: Altarduk 2. "Prosjekt alterdukar" Møre 2008

Etasje: Hovedplan

Rom: Skip

Inventargruppekode: Kirketekstiler

Inventartype: Alterduk, løper

Materialtype: Tekstil

Verneverdi: Ukjent verneverdi

Produsent:

Leverandør:

Datering: 2000

Merknader: Veneziansk. Lin. Lammet, kors, kalk, kløver. Duken vart teke i bruk 12.11.2000.

Forsikringsverdi

skjul

Antall enheter: 1

Pris nytt objekt:

Sum nyanskaffelse: 0

Tilleggsinformasjon for kunst- og kulturminnegjenstander

skjul

Mål (LxBxH): ?

Kunstner: Judith Slyngstad, f.Engeset (12.03.1926), Grytastranda.

Tittel/motiv:

Særtrekk/skader:

Inskripsjon/merke/stempel:

Merknad/historikk: Duken er kopi av den gamle frå 1955, som var utslitt. Etter råd frå Solveig Skeie Vinnes er stjernene på den gamle duken bytta ut med ein kløver, dette for å gjera duken sterkare i bruk.

Status

skjul

Ikke i bruk: Nei

Stjålet og anmeldt: Nei

Anmeldesesnr.:

Ikke i bruk - Merknad:

Gjenstand oppbevart i museum/magasin:

Registreringsinformasjon

skjul

Registrert/endret av: Målfrid Nordhaug

Registrert dato: 28.02.2009

ID: 53538

Antall bilder: 6



Kirkebyggdatabasen

En lukket drifts- og vedlikeholds database for alle kirkeforvaltere.

KA legger inn rapportene fra kirkekontrollene direkte under hvert kirkebygg.

Gjennom databasen kan kirkeforvalterne få kontroll på energibruken, samt samle informasjon om forsikring, sikring, bygningsinformasjon, orgel og eiendommen.

Databasen har en egen modul for registrering av kirkelige kunst- og kulturminner. Denne er bygget opp etter UNESCOs Object-id for slik registrering.

KA har et utbredt samarbeid med Økokrim, og de har tilgang til databasen. Dette gir politiet god informasjon til etterforskningen hvis et kirkelig kulturminne blir stjålet.

©Copyright KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon.
Postboks 1034 Sentrum, 0104 Oslo. Telefon: 23 08 14 00, Telefaks: 23 08 14 09, E-post: ka@ka.no.

Kirkesøk er en åpen nettside med bilder og informasjon om de norske kirkebyggene



KARTSØK

Se sommeråpne kirker

[Gå til kartsøk](#)



EPOKESØK

Finn kirker i fra forskjellige tidsepoker

[Gå til epokesøk](#)



KVINNHERAD KYRKJE
1255



SKÅLVÆR KIRKE
1889



SKALLELV KAPELL
1960

Kirke reddet av automatisk slokkeanlegg

